HỘI TIM MẠCH HỌC VIỆT NAM

CAREME
- Yêu lấy mình -

Phần 1

BIẾN CHỨNG TIM MẠCH CỦA **ĐÁI THÁO ĐƯỜNG** CÓ THỂ BẠN CHƯA BIẾT!

AstraZeneca

Được tài trợ in ấn bởi AstraZeneca cho mục đích giáo dục Y khoa

ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CÓ THỂ GÂY RA BIẾN CHỨNG GÌ ?[1,2]

BIẾN CHỨNG MẠCH MÁU LỚN

Đột quỵ
tai biến

Nhồi máu
cơ tim
Suy tim

BIẾN CHỨNG MẠCH MÁU NHỎ

Giảm thị lực
Mù lòa

Tổn thương
thần kinh
(đau, tê bì)

Loét, hoại tử
cắt cụt chi

Suy thận
Chạy thận

ĐIỀU TRỊ ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CẦN :[1,3]

KIỂM SOÁT ĐƯỜNG HUYẾT

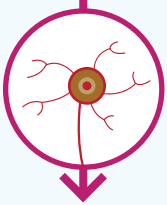

Ngăn ngừa các
biến chứng
mạch máu nhỏ

BẢO VỆ THẬN

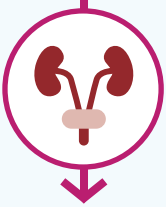

Ngăn ngừa
tổn thương thận,
suy thận, chạy thận

BẢO VỆ TIM

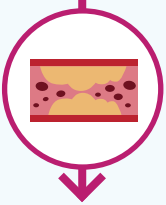

Ngăn ngừa
các biến chứng
mạch máu lớn

Tài liệu tham khảo:
1. Hướng dẫn điều trị ĐTĐ, Bộ Y tế, 12/2020. **2.** Jessica L. Harding et al.Global trends in diabetes complications: a review of current evidence, Diabetologia volume 62, pages3–16(2019).**3.** Diabetes Care Volume 44, Supplement 1, January 2021. **4.** Cosentino F, et al. 2019 ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD, Eur Heart J 2019;ehz 486:1–69.

BIẾN CHỨNG TIM MẠCH Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG[3]

Tại sao đái tháo đường gây ra các biến chứng tim mạch?[2]

Đường huyết cao kéo dài có thể làm tổn thương các mạch máu và cơ tim, có thể dẫn đến đột quỵ, tai biến mạch máu não, nhồi máu cơ tim, suy tim... và tử vong

Vai trò của kiểm soát đường huyết với biến chứng tim mạch[5]

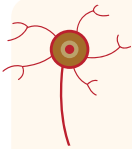

Kiểm soát đường huyết chỉ có lợi ích trong việc ngăn ngừa các biến cố trên mạch máu nhỏ (mắt, thận, thần kinh,..), không có nhiều lợi ích trong việc ngăn ngừa các biến cố trên mạch máu lớn (đột quỵ, nhồi máu cơ tim, suy tim).

Suy tim, biến chứng nguy hiểm nhưng chưa được quan tâm ở bệnh nhân ĐTĐ[6, 7, 11]

Cứ 2 bệnh nhân ĐTĐ thì 1 người có thể tiến triển thành suy tim. 50% bệnh nhân suy tim sẽ tử vong trong vòng 5 năm

BIẾN CHỨNG TIM MẠCH Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG[10, 13,7]

50-80% bệnh nhân đái tháo đường tử vong do nguyên nhân bệnh tim mạch.

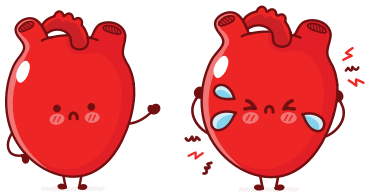

Tài liệu tham khảo:

5. Brown, A. et al. intensive glycemic control and cardiovascular disease: an update, Nat. Rev. Cardiol. 7, 369–375 (2010). **6.** Mozaffarian D et al. Circulation 2016;133:e38. **7.** Eur J Heart Fail 2017;19:1095–1104. **8.** Circulation, Volume 114, Issue 25, 19 December 2006, Pages 2850-2870. **9.** World Health Organization. 10 facts about diabetes. 2014.

BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG NÀO CÓ NGUY CƠ CAO MẮC BIẾN CHỨNG TIM MẠCH?

Đối tượng có nguy cơ cao tử vong do tim mạch[4]

NGUY CƠ CAO

ĐTĐ kèm 1 hoặc 2 yếu tố nguy cơ:

. Tuổi ≥ 65
. Tăng huyết áp
. Rối loạn mỡ máu
. Thừa cân, béo phì hoặc béo bụng
. ĐTĐ lâu năm
. Đường huyết kiểm soát kém

NGUY CƠ RẤT CAO

ĐTĐ đã có bệnh tim mạch (đau thắt ngực, bệnh mạch vành, nhồi máu cơ tim, đột quỵ,...)

ĐTĐ đã có biến chứng: Trên mắt (võng mạc), trên thận (tiểu đạm)

Dấu hiệu, triệu chứng nhận biết sớm suy tim[18]

- Mệt mỏi, giảm khả năng vận động
- Khó thở
- Rối loạn giấc ngủ
- Mất cảm giác ngon miệng
- Ho khan
- Phù và giữ nước (tăng 1kg trong 24h)
- Phù phổi, tràn dịch màng phổi
- Bụng chướng dịch
- Sưng ở mắt bàn chân, mu chân

Tài liệu tham khảo:

10. Thomas M et al Nat Rev Nephrol 2016; 12 73. **11.** Rosano et al. Heart Failure in Patients with Diabetes Mellitus. Cardiac failure review, 3(1), 52–55. **12.** Einarson et al. "Prevalence of cardiovascular disease in type 2 diabetes: a systematic literature review of scientific evidence from across the world in 2007-2017." Cardiovascular diabetology vol. 17,1 83. 8 Jun. 2018.

CẦN LÀM GÌ ĐỂ BẢO VỆ TIM MẠCH CHO BN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG?

Cứ 2 bệnh nhân đái tháo đường thì 1 người sẽ chết vì bệnh tim mạch[12,17]

Cần hành động ngay, bảo vệ sớm cho bệnh nhân đái tháo đường ngay từ khi mới có yếu tố nguy cơ[4,8]

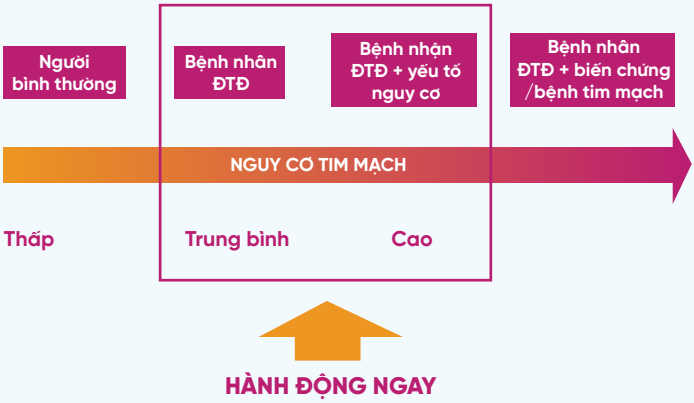

HÀNH ĐỘNG NGAY

Đánh giá, phân tầng nguy cơ tim mạch, suy tim được Bộ Y tế khuyến cáo cho tất cả bệnh nhân Đái Tháo Đường[1]

Quét QR code để sử dụng ứng dụng "Đánh giá yếu tố nguy cơ tim mạch"

Tài liệu tham khảo:
13. https://www.freseniuskidneycare.com/about-chronic-kidney-disease/understanding-ckd/causes. **14.**Whelton PK, et al. 2017 High Blood Pressure Clinical Practice Guideline **15.** The Lancet, volume 374, Issue 9731, Chronic Kidney Disease Prognosis Consortium, Association of estimated glomerular filtration rate and albuminuria with all cause and cardiovascular mortality in general population cohorts: a collaborative meta-analysis, pages 2073-2081

BN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CẦN[1, 3, 4, 14]

KIỂM SOÁT YẾU TỐ NGUY CƠ

Kiểm soát cân nặng vòng bụng < 70

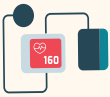

Huyết áp < 130/80

LDL-C <100mg/dL (có thể thấp hơn)

Ngưng thuốc lá

SỬ DỤNG THUỐC BẢO VỆ TIM MẠCH

Được khuyến cáo bởi Bộ Y Tế Việt Nam

Sử dụng trên bệnh nhân đái tháo đường có YTNC hoặc có biến cố tim mạch

Sử dụng các thuốc hạ đường huyết đã chứng minh lợi ích bảo vệ tim thận cho bệnh nhân đái tháo đường (SGLT2i, GLP-1 RA)

Bệnh nhân đái tháo đường cần TUÂN THỦ ĐIỀU TRỊ, THEO DÕI THƯỜNG XUYÊN để được phòng ngừa, điều trị sớm các biến chứng tim mạch

Tài liệu tham khảo:
16. Nelson et al, N Eng J Med 1996. 2. Schena, FP and Gesualdo, L. J Am Soc Nephrol (2005) 16:S30-33. **17.** Diabetes Care 2017 Dec; 40(12): 1763-1770. **18.**https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/heart-failure/symptoms-causes/syc-20373142

HỘI TIM MẠCH HỌC VIỆT NAM

CAREME
- Yêu lấy mình -

Phần 2

BIẾN CHỨNG THẬN CỦA **ĐÁI THÁO ĐƯỜNG** CÓ THỂ BẠN CHƯA BIẾT!

AstraZeneca

Được tài trợ in ấn bởi AstraZeneca cho mục đích giáo dục Y khoa

ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CÓ THỂ GÂY RA BIẾN CHỨNG GÌ ?[1, 2]

BIẾN CHỨNG MẠCH MÁU LỚN

Đột quỵ
tai biến

Nhồi máu
cơ tim
Suy tim

BIẾN CHỨNG MẠCH MÁU NHỎ

Giảm thị lực
Mù lòa

Tổn thương
thần kinh
(đau, tê bì)

Loét, hoại tử
cắt cụt chi

Suy thận
Chạy thận

ĐIỀU TRỊ ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CẦN :[1, 3]

KIỂM SOÁT ĐƯỜNG HUYẾT

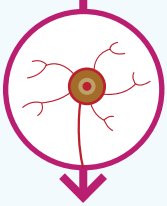

Ngăn ngừa các
biến chứng
mạch máu nhỏ

BẢO VỆ THẬN

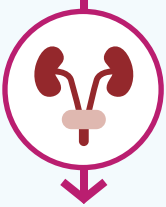

Ngăn ngừa
tổn thương thận,
suy thận, chạy thận

BẢO VỆ TIM

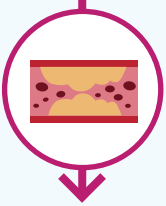

Ngăn ngừa
các biến chứng
mạch máu lớn

Tài liệu tham khảo:
1. Hướng dẫn điều trị ĐTĐ, Bộ Y tế, 12/2020. **2.** Jessica L. Harding et al.Global trends in diabetes complications: a review of current evidence, Diabetologia volume 62, pages3–16(2019).**3.** Diabetes Care Volume 44, Supplement 1, January 2021. **4.** Cosentino F, et al. 2019 ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD, Eur Heart J 2019;ehz 486:1–69.

BIẾN CHỨNG THẬN Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG

45% Bệnh nhân đái tháo đường tiến triển tới SUY THẬN, CHẠY THẬN[13]

Tại sao đái tháo đường gây ra biến chứng thận?[13]

Đường huyết tăng cao kéo dài có thể gây tổn thương thận, dẫn tới suy giảm chức năng và suy thận

Biến chứng thận xuất hiện khi nào?[13]

Tổn thương thận có thể xuất hiện từ trước khi đái tháo đường được chẩn đoán và sẽ tiếp tục diễn tiến theo thời gian mắc đái tháo đường.

Albumin niệu – dấu chỉ giúp phát hiện sớm tổn thương thận[1,10]

Albumin niệu thường xuất hiện sớm nhất, trước cả khi chức năng thận bắt đầu suy giảm. Xét nghiệm albumin trong nước tiểu là chỉ dấu quan trọng để đánh giá tổn thương thận ở bệnh nhân Đái tháo đường.

BIẾN CHỨNG THẬN Ở BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG[10, 13,7]

Gần 40% bệnh nhân đái tháo đường bị suy thận.
Đái tháo đường là nguyên nhân hàng đầu dẫn đến suy thận, chạy thận

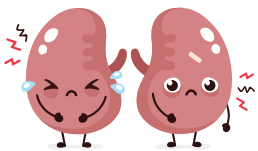

Tài liệu tham khảo:
5. Brown, A. et al. intensive glycemic control and cardiovascular disease: an update, Nat. Rev. Cardiol. 7, 369–375 (2010). **6.** Mozaffarian D et al. Circulation 2016;133:e38. **7.** Eur J Heart Fail 2017;19:1095–1104. **8.** Circulation, Volume 114, Issue 25, 19 December 2006, Pages 2850-2870. **9.** World Health Organization. 10 facts about diabetes. 2014.

BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG NÀO CÓ NGUY CƠ CAO MẮC SUY THẬN, BIẾN CHỨNG THẬN?[10,13]

NGUY CƠ CAO

Tuổi cao

Béo phì

Hút thuốc lá

Ăn nhiều đạm

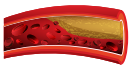

Rối loạn mỡ máu

Đường huyết kiểm soát kém

NGUY CƠ RẤT CAO

Bệnh nhân đái tháo đường kèm tăng huyết áp

Bệnh nhân đã có albumin niệu

Biến chứng thận diễn tiến rất thầm lặng, bệnh nhân đái tháo đường cần được thăm khám, theo dõi thường xuyên để phát hiện, điều trị sớm biến chứng thận

Tài liệu tham khảo:

10. Thomas M et al Nat Rev Nephrol 2016; 12 73. **11.** Rosano et al. Heart Failure in Patients with Diabetes Mellitus. Cardiac failure review, 3(1), 52–55. **12.** Einarson et al. "Prevalence of cardiovascular disease in type 2 diabetes: a systematic literature review of scientific evidence from across the world in 2007-2017." Cardiovascular diabetology vol. 17,1 83. 8 Jun. 2018.

CẦN LÀM GÌ ĐỂ BẢO VỆ THẬN CHO BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG?

Tầm soát, đánh giá chức năng thận thường xuyên và hành động ngay khi bệnh nhân có albumin niệu[15,16]

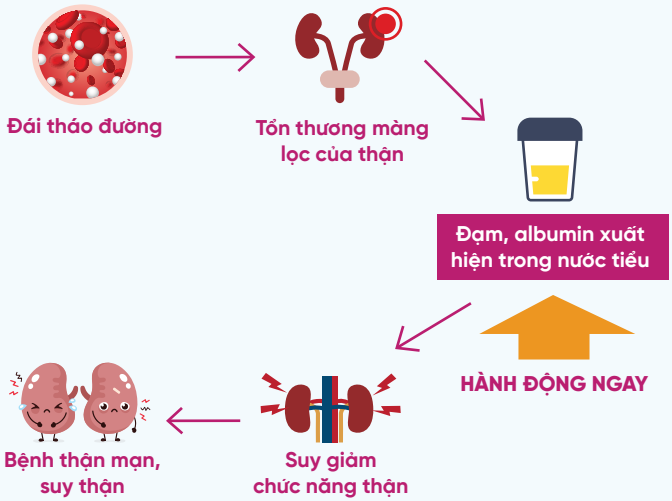

Bộ Y tế khuyến cáo tầm soát, đánh giá thường xuyên chức năng thận cho mọi bệnh nhân đái tháo đường bất kể tình trạng kiểm soát đường huyết[1]

Thử creatinin máu

Xét nghiệm đo lường albumin trong nước tiểu

Tài liệu tham khảo:
13. https://www.freseniuskidneycare.com/about-chronic-kidney-disease/understanding-ckd/causes. **14.**Whelton PK, et al. 2017 High Blood Pressure Clinical Practice Guideline **15.** The Lancet, volume 374, Issue 9731, Chronic Kidney Disease Prognosis Consortium, Association of estimated glomerular filtration rate and albuminuria with all cause and cardiovascular mortality in general population cohorts: a collaborative meta-analysis, pages 2073-2081

BỆNH NHÂN ĐÁI THÁO ĐƯỜNG CẦN[1,3,4,14]

KIỂM SOÁT YẾU TỐ NGUY CƠ

Xét nghiệm đạm niệu mỗi 6 tháng

Huyết áp < 130/80

LDL-C <100mg/dL (có thể thấp hơn)

Theo dõi chức năng thận định kỳ

SỬ DỤNG THUỐC BẢO VỆ THẬN

Được khuyến cáo bởi Bộ Y Tế Việt Nam

Trên bệnh nhân đái tháo đường có đạm niệu hoặc suy giảm chức năng thận

Sử dụng các thuốc hạ đường huyết đã chứng minh lợi ích bảo vệ thận (SGLT2i, GLP-1 RA)

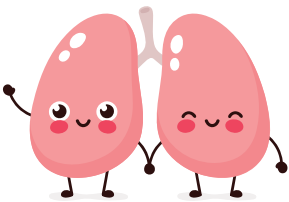

Tài liệu tham khảo:
16. Nelson et al, N Eng J Med 1996. 2. Schena, FP and Gesualdo, L. J Am Soc Nephrol (2005) 16:S30-33. **17.** Diabetes Care 2017 Dec; 40(12): 1763-1770. **18.**https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/heart-failure/symptoms-causes/syc-20373142

GIÁ NHƯ

Chương trình truyền thông giáo dục sức khỏe, nhằm nâng cao nhận thức của bệnh nhân và cộng đồng về các bệnh không lây nhiễm. Trong chương trình,các chuyên gia sẽ giải đáp các thắc mắc của khán giả về bệnh lý, chẩn đoán, cách phòng ngừa và điều trị các bệnh lý:

Để tham gia hỏi đáp trực tuyến với bác sĩ vào 9h00-10h00 sáng thứ bảy hàng tuần trên trang Fanpage **Giá Như – Hiểu sớm, Hiểu đúng, Sống khỏe**, mời quý vị truy cập tại đây.

Để xem lại các chương trình đã phát sóng, mời quý vị truy cập tại đây.

Bản tóm tắt 10 phút: Phát trên kênh Truyền hình thông tấn vào 19h40 tối Chủ nhật hàng tuần.